

בחודש מרץ 2023 הסתכמו הכנסות המדינה ממסים ב-34.8 מיליארד ש"ח

1. סך הכנסות המדינה ממסים

- בחודש מרץ 2023 הסתכמו הכנסות המדינה ממסים ב-34.8 מיליארד ש"ח.
- בשיעורי מס אחידים¹, ירדו הכנסות המדינה ממסים במרץ 2023, במונחים ריאליים,² ב-10% לעומת מרץ 2022. הגביה ממסים ישירים ירדה ב-8% לעומת אשתקד, הגביה ממסים עקיפים ירדה ב-12% והגביה מאגרות עלתה ב-7%. הירידה בהכנסות ממסים הישירים הנה בכל סעיפי המס.
- בחודשים ינואר-מרץ 2023 הסתכמו ההכנסות ב-113.7 מיליארד ש"ח לעומת 119.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשיעורי מס אחידים, ירדו ההכנסות ממסים ב-9%. הכנסות ממסים ישירים ירדו ב-11% וההכנסות ממסים עקיפים ירדו ב-6% לעומת ינואר-מרץ 2022. הכנסות מאגרות עלו בכ-1%. ירידה ברבעון ראשון 2023 מוסברת בעיקר ע"י הכנסות גבוהות ברבעון ראשון 2022 (גידול ריאלי של 20% בסך ההכנסות ושל 27% בהכנסות ממסים ישירים, ביחס לרבעון ראשון 2021).

שיעור שינוי ריאלי, בשיעורי מס אחידים		
ינואר-מרץ 2023 לעומת ינואר-מרץ 2022	מרץ 2023 לעומת מרץ 2022	
-8.8%	-9.6%	סה"כ הכנסות המדינה ממסים
-9.0%	-9.8%	1. גביית רשות המסים
-11.0%	-7.9%	א. מסים ישירים
-5.9%	-12.3%	ב. מסים עקיפים
0.6%	5.2%	2. אגרות

- נתוני המגמה הצביעו על גידול בגביית המסים בשיעור של 5% משנת 2012 עד שנת 2019. מגמת העלייה נקטעה בשנת 2020 עם פרוץ משבר הקורונה, אך חודשה כבר בסוף שנת 2020 ומאז ועד השיא של המחצית הראשונה של שנת 2022 הגבייה גדלה בקצב מהיר מהרגיל. נתוני הגבייה מאמצע שנת 2022 מצביעים על מגמת ירידה בקצב שנתי של 7% לעומת השיא של המחצית הראשונה של שנת 2022 (ראו תרשים 1). יחד עם זאת, הגבייה היום נמצאת מעל קו המגמה טרום משבר הקורונה.

¹ שיעורי השינוי בסקירה זו מוצגים בשיעורי מס אחידים, דהיינו בניכוי תיקוני חקיקה, הקדמת יבוא כלי רכב והכנסות חריגות.

² שינוי ריאלי מוגדר כשינוי נומינלי בניכוי השינוי במדד המחירים לצרכן.

2. הכנסות רשות המסים בישראל

- הכנסות רשות המסים במרץ 2023 הסתכמו ב-34.3 מיליארד ש"ח לעומת 36.4 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בשיעורי מס אחידים, ירדו הכנסות רשות המסים בכ-10%. המסים הישירים ירדו ב-8% והמסים העקיפים ירדו ב-12% לעומת מרץ 2022.

הכנסות ממסים ישירים

- **ההכנסות ממסים ישירים** הסתכמו במרץ 2023 ב-20.0 מיליארד ש"ח לעומת 20.8 מיליארד ש"ח במרץ 2022. בשיעורים אחידים, ירדה גביית המסים הישירים במרץ 2023 ב-8%. הירידה המשמעותית ביותר הייתה בהכנסות ממיסי מקרקעין.
- מס הכנסה מעצמאים ומחברות (ברוטו) – במרץ 2023 הסתכמה הגביה בסעיף זה ב-9.1 מיליארד ש"ח לעומת 9.0 מיליארד ש"ח במרץ 2022. בשיעורים אחידים, הגבייה מעצמאים (כולל בעלי מניות בחברות) נשארה ללא שינוי. לעומת זאת הגביה מחברות ירדה בכ-6%. הירידה במס חברות במרץ 2023 באה לאחר עליה גבוהה בגבייה במרץ 2022. בחודשים ינואר – מרץ 2023 ירדו ההכנסות בסעיף זה בשיעור של 10%.
- ניכויים (ניכויי מס הכנסה משכירים וניכויים במקור אחרים, כולל משוק ההון) - הגביה מניכויים הסתכמה במרץ 2023 ב-11.5 מיליארד ש"ח, לעומת 11.3 במרץ 2022. במונחים ריאליים מדובר בירידה של 4%. חלק ניכר מהירידה נובע מירידה בהכנסות משוק ההון ובהכנסות מניכויים ממימוש אופציות לעובדים. מתחילת השנה נרשמה ירידה של כ-7% שבחלקה הגדול נובעת מירידה בהכנסות משוק ההון.
- שוק ההון – במרץ 2023 נרשמה גביה ברוטו של כ-0.4 מיליארד ש"ח, לעומת 0.5 מיליארד ש"ח במרץ 2022. במונחים ריאליים זוהי ירידה של 29%.
- מיסוי מקרקעין - ההכנסות נטו ממיסוי מקרקעין הסתכמו במרץ 2023 ב-1.5 מיליארד ש"ח, לעומת 2.5 מיליארד ש"ח במרץ 2022, ירידה ריאלית של 43%. הגביה ממס שבח ירדה בשיעור של 43% והגביה ממס רכישה ירדה בשיעור דומה, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות ממיסוי מקרקעין גדלו בשיעור חד במחצית השנייה של 2021 ובמחצית הראשונה של 2022. מאז ההכנסות במגמת ירידה, אך הגבייה בתחילת 2023 עדיין גבוהה לעומת התקופה המקבילה ב-2021.
- החזרים – במרץ 2023 הסתכמו החוזרים ממס הכנסה ומניכויים ב-1.8 מיליארד ש"ח, לעומת 1.9 מיליארד ש"ח במרץ 2022, ירידה של 12% במונחים ריאליים.

ההכנסות ממסים עקיפים

- בחודש מרץ 2023 הסתכמו ההכנסות ממסים עקיפים ב-14.3 מיליארד ש"ח לעומת 15.6 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בשיעורי מס אחידים, ירדו ההכנסות ב-12%. במצטבר בינואר – מרץ 2023 ירדו ההכנסות ב-6% לעומת ינואר-מרץ 2022.
- **מס ערך מוסף** – סך ההכנסות נטו ממע"מ במרץ 2023 הגיעו ל-9.7 מיליארד ש"ח, לעומת 11.5 מיליארד ש"ח במרץ 2022. בשיעורי מס אחידים, זוהי ירידה של 20%.

בסיכום רבעון ראשון 2023 ירדו ההכנסות ממע"מ נטו ב- 13%. הירידה נובעת בחלקה הגדול מגידול בהחזרים בענף המסחר בכלי רכב והבינוי, אך גם בהאטה בצריכה.

- **מס קניה יבוא** – ההכנסות ממס קניה יבוא הסתכמו במרץ 2023 בכ- 2.3 מיליארד ש"ח, עליה ריאלית של כ- 17% לעומת מרץ 2022. העליה מוסברת ע"י יבוא נמוך יחסית של כלי רכב במרץ 2022. במרץ 2023 נרשם יבוא בכמות הדומה לממוצע בחודש רגיל, וזאת למרות הקדמה מסיבית של יבוא כלי רכב בדצמבר 2022.

מתחילת השנה עלו הכנסות ממס קניה יבוא בכ- 15%.

- **בלו דלק** – הכנסות מבלו הסתכמו במרץ 2023 ב- 2.1 מיליארד ש"ח בדומה לתקופה מקבילה אשתקד. זוהי ירידה ריאלית של 3% הנובעת בעיקר מהפחתה בבלו על בנזין³. לולא ההפחתה, היה מתקבל גידול בהכנסות מבלו בעקבות רפורמת הממסים.

3. הכנסות מאגרות משרדי הממשלה

מתחילת השנה הסתכמו ההכנסות מאגרות ב- 2.0 מיליארד ש"ח.

³ כדי למתן את העלייה במחיר לצרכן הנובעת מהעלייה במחיר הבינלאומי, הופחת הבלו על הבנזין החל מ- 13.4.2022.

נתונים ארעיים על הכנסות המדינה ממסים בחודש מרץ 2023
(במיליוני ש"ח ובאחוזים)

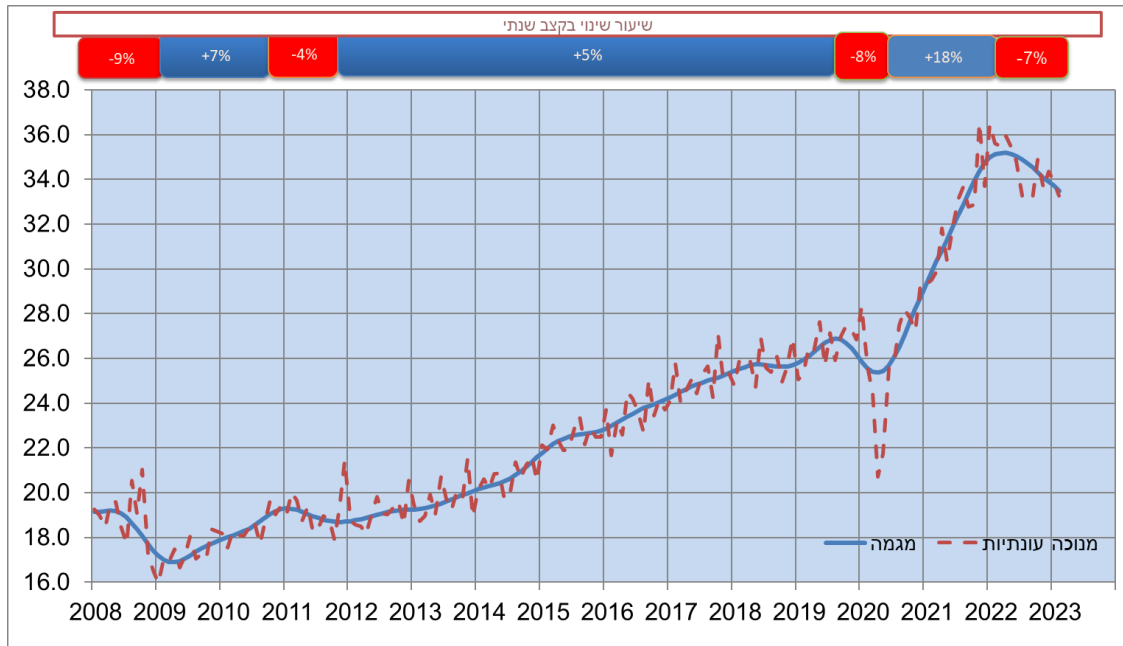
שיעור שינוי ריאלי (באחוזים) *		ינואר-מרץ		מרץ		
ינואר- מרץ	מרץ	2023	2022	2023	2022	
-9.6	-10.3	113,711	119,483	34,847	36,933	סה"כ מסים, בהגדרות תקציב
-10.4	-8.5	67,778	71,900	19,990	20,767	מסים ישירים, בהגדרות תקציב
-10.0	-7.7	68,932	72,730	20,306	20,919	מסים ישירים, בהגדרות רשות המסים
-6.5	-2.2	62,936	63,963	18,434	17,911	מס הכנסה וניכויים נטו
-5.5	-1.4	68,437	68,826	20,170	19,439	מס הכנסה וניכויים ברוטו
7.4	8.0	5,501	4,863	1,736	1,528	בניכוי החזרי מס הכנסה והחזרי ניכויים
-9.9	100.1	600	633	194	92	ניכויים מריבית
-72.6	-58.8	307	1,063	175	405	ניכויים מניירות ערך
139.3	185.7	33	13	13	4	בניכוי החזרי ריבית
-31.3	-42.7	5,122	7,085	1,516	2,515	מסי נדל"ן נטו
..	..	-1,154	-830	-316	-152	התאמה להגדרות התקציב (א)
-8.7	-13.3	43,907	45,669	14,264	15,630	מסים עקיפים, בהגדרות תקציב**
-9.7	-14.1	43,907	46,186	14,145	15,648	מסים עקיפים, בהגדרות רשות המסים
-13.5	-20.3	31,614	34,711	9,686	11,545	מע"מ נטו, לא כולל מע"מ יבוא בטחוני
-4.8	-10.1	15,771	15,740	5,397	5,704	מע"מ יבוא
-5.6	-12.0	32,135	32,337	10,146	10,958	מע"מ מקומי
15.8	8.8	16,292	13,366	5,857	5,117	החזרי מע"מ
-2.0	6.5	6,676	6,469	2,474	2,208	ס"ה מסי יבוא ללא מע"מ
-57.1	-46.3	481	1,066	200	354	מכס
8.9	16.6	6,195	5,403	2,274	1,854	מס קניה יבוא
6.6	-0.4	5,617	5,006	1,985	1,895	ס"ה מסים מקומיים ללא מע"מ
35.1	-14.5	263	185	72	80	מס קניה מקומי
5.7	0.8	5,243	4,711	1,889	1,781	מס דלק
-4.1	-32.9	111	110	24	34	מס טבק (ב)
..	..	0	-517	119	-18	התאמה להגדרות התקציב (א)
0.6	5.1	2,026	1,914	593	536	אגרות ותשלומי חובה אחרים

* שיעורי שינוי ריאליים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בהנחה שמדד מרץ 2023 עלה ב-0.3% לעומת ינואר 2023.

(א) הפרשי עיתוי.

(ב) מס קניה על סגירות מיצור מקומי.

תרשים 1: סך מסים ממשלתיים, בניכוי שינויי חקיקה וגבייה חריגה (מיליארדי ש"ח, במחירים קבועים של 2022)

מקור: אגף הכלכלנית הראשית